

TIM VISSER

Flying Dutchman in Schotland

Suse van Kleef

Tim Visser

Flying Dutchman in Schotland

Voetbal Inside © 2018 RTL Nederland bv
© Suse van Kleef
© Omslagfoto: Stef Nagel
© Auteursfoto: Stefan Heijndael
Fotokatern: Privécollectie Tim Visser
Omslagontwerp: Studio Jan de Boer
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 3469 3
ISBN 978 90 488 3470 9 (e-book)
NUR 489

www.voetbalinside.nl

www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Voetbal Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder vooraf-gaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

'Voor mijn vader: Michiel'

Suse van Kleef

Inhoud

Voorwoord JayJay Boske	9
Proloog	13
Najaar 2016	14
Mentaal breken	18
1995-2004: De vroege jaren 1	24
Building character	30
1995-2004: De vroege jaren 2	36
Gescout door Newcastle	46
Nooit helemaal fit	52
Het leven in Schotland	57
2004-2006: Kostschool in Engeland	60
Vaste rituelen	74
Een interland met zijn ouders: de kennismaking	78
Een interland met zijn ouders: over Tim	80
Een interland met zijn ouders: de wedstrijd	86
Vreemdgaan	91
Geld (1)	96
Voorjaar 2017: Six Nations	100
De Newcastle Falcons (2006-2009)	103
Zijn beste wedstrijd	118

Edinburgh Rugby 1 (2009-2012)	122
Debuut voor Schotland	144
De teamgenoot	149
Afgang tegen Engeland	160
Het huwelijk	164
Sponsorvoordeeltjes	168
Spelen voor Schotland	173
Edinburgh Rugby 2 (2012-2014)	180
Zelfkritiek	187
Edinburgh Rugby 3 (2014-2015)	191
Transfer naar F.C. Harlequins	197
Het ergste trainingskamp ooit	203
Geboorte van zijn zoon	211
Bijna in de WK-finale	214
De fysiotherapeut	219
F.C. Harlequins (2015-2017)	227
Geld (2)	230
Zomer 2017: de zomertour	235
Gevoelens	243
De Harlequins 2017-2018	260
Najaar 2017: teleurstellingen	270
Leven zonder rugby?	276

Voorwoord JayJay Boske

Ik was twaalf jaar oud toen ik het terrein van de Nederlandse Rugby Bond opliep..

Zeven jaar eerder had ik al een jaar gerugbyd, maar ik vond het te veel pijn doen en dacht toen nog dat voetbal misschien leuker zou zijn. Dat viel behoorlijk tegen, en na vier jaar voetbal en twee jaar American football was ik er klaar voor: rugby, dat is wat ik toch echt wilde spelen. Met mijn tas op mijn rug moest ik me aan mijn teamgenoten voorstellen. De eerste die ik zag herkende ik vaag: Tim Visser de zoon van een ex-teamgenoot van mijn vader. Ik bleek vroeger zelfs bij hen in de achtertuin te hebben gespeeld (en me op die gelegenheid volledig te hebben ingesmeerd met carbolineum).

Tim en ik kenden elkaar dus eigenlijk al, maar waren bij de eerste ontmoeting te jong geweest om ons er echt iets van te kunnen herinneren. Op het moment dat we elkaar op het rugbyveld weer tegenkwamen klikte het meteen en waren we vrienden. En we hadden toen niet kunnen denken dat het een begin was van zo veel meer. Dat valt allemaal in dit boek te lezen.

'Timbo' was anderhalf jaar jonger dan de rest, maar iedereen

op en langs de velden wist dat hij een van de grootste talenten was. Niet alleen van Nederland, maar van heel Europa. Ik denk trouwens dat hij dat zelf helemaal niet in de gaten had: Tim rugbyde omdat hij het leuk vond. In die tijd wisten wij niet eens dat er professionals bestonden.

Wat Tim in zijn carrière allemaal voor elkaar heeft kunnen krijgen is bewonderenswaardig. Het is hem zeker niet allemaal aan komen waaien, maar hij heeft met zijn prestaties de deur opengezet voor het Nederlandse rugby en hij laat tot op de dag van vandaag zien dat hij bij de absolute wereldtop hoort. Dat maakt mij trots!

Het is dus alleen maar terecht dat er nu een boek is geschreven over Tim, als rugby-fenomeen. Voor mij was het een feest van herkenning, maar op sommige punten werd ook ik toch verrast. Ik heb het boek in één ruk uitgelezen en kan het elke rugby-fan, nee eigenlijk elke echte sportgek, van harte aanbevelen.

Ook naast het rugbyveld is Tim een 'speciale', in de goede zin van het woord. Wij hoeven elkaar niet dagelijks te spreken, want we weten dat het goed zit tussen ons. Met een blik weten we precies wat de ander wil zeggen of bedoelt. We kunnen emotionele gesprekken hebben - niet te vaak - maar het kan, en we bespreken dan ook alles. We zijn zeker niet de braafste jongetjes van de klas en hebben aparte en soms botte humor, maar hebben veel respect voor elkaar en de mensen om ons heen.

Toch is er een persoon die het meest belangrijk is voor Tim,

en dat ben ik zeker niet. Het is zijn fantastische vrouw Laura, die het toch maar met hem volhoudt. Het is niet makkelijk om met een topsporter te leven en jezelf weg te cijferen. Zonder Laura had Tim dit niveau zeker niet kunnen bereiken, ze zijn echt een team. Tim is intussen vader geworden van twee mooie zoons, en het is geweldig om te zien hoe hij alles voor elkaar heeft. Ik hoop dat als ik ooit kinderen krijg, ze net zulke goede vrienden worden met Tim's kinderen, als hij en ik zijn. Dan weet ik namelijk zeker dat ze vrienden voor het leven worden, en veel mooie avonturen gaan beleven.

Tim jij bent mijn beste vriend.

JayJay Boske

Proloog

Wie is Tim Visser ook alweer? Dat denk ik wanneer de uitgever me vraagt om eens kennis te maken met hem. Een rugbyer. Ik heb ooit een interview met hem gelezen, herinner me wat flarden van een optreden in een talkshow een paar jaar geleden. Dat is het wel zo ongeveer. Over de sport weet ik zo mogelijk nog minder. Keihard, gewelddadig, niet voor watjes: zoiets? Terwijl ik toch een redelijke sportliefhebber ben: in het voetbal heb ik alle Nederlandse jeugdselecties doorlopen en ik deed ook veel aan hockey en tennis. De Olympische Spelen en andere grote eindtoernooien volg ik op de voet. Maar rugby, dat is een blinde vlek. Net als voor veel andere Nederlanders overigens.

Tim wil graag een boek over zichzelf, vertelt de uitgever. Ik vind dat wel grappig: het getuigt van een behoorlijke hoeveelheid zelfvertrouwen als je denkt dat jouw levensverhaal een boek waard is. Zeker als je pas dertig jaar oud bent. En al helemaal als de sport waarin je excelleert in Nederland niet echt relevant is. Juist daarom ben ik wel benieuwd wat hij te melden heeft, dus we maken een afspraak voor een kop koffie in Londen, om kennis te maken. Het begin van een jaar met Tim Visser.

Najaar 2016

21 september 2016 – Waterloo Station – Londen Tim Visser is minimaal een kop groter en twee keer zo breed als een normaal mens. In de mensenmassa op Waterloo Station steekt hij boven iedereen uit. Het straffe tempo van de gemiddelde werkverslaafde Londenaar heeft geen vat op hem: op zijn dooie gemak wandelt hij tussen de duizenden forenzen door. Iedereen heeft haast, hij niet. De meeste mensen vinden Waterloo een vreselijke plek – als je slecht tegen prikkels kunt is het ook geen aanrader. Er hangt stress in de lucht, vermengd met de geur van slappe broodjes bacon met bruine saus. Reden genoeg om in een herfstdepressie te raken. De laatste keer dat hij met het openbaar vervoer ging kan hij zich niet meer herinneren. Hij woont ruim veertig kilometer verderop in Guildford, een stadje ten zuidwesten van Londen. Normaal doet hij alles met de auto, maar omdat dat niet zo handig is in het centrum van Londen, heeft hij voor deze ene keer de trein gepakt.

Hij schuift in een vierpersoonszitje bij Natural Kitchen, een keten waar je terecht kunt voor broodjes, smoothies en koffie. Van dichtbij is zijn fysiek nog indrukwekkender. In

zijn eentje neemt Tim een hele bank in: volledig afgetraind, nergens een grammetje vet te bespeuren. Een enthousiaste begroeting, met een brede lach en een zeer stevige handdruk die de ontvanger bijna fataal wordt. Hij lijkt het niet te merken. Hij heeft er zin in, bestelt twee cappuccino's en steekt van wal.

Hij wil een boek, over zijn leven. 'Ik las laatst de biografie over Semmy Schilt, die Nederlandse vechter die in eigen land best wel onbekend is, maar razend populair in Azië. Als hij daar is wordt hij echt achtervolgd door fans, hij kan niet normaal over straat. Ik vond dat heel herkenbaar. Rugby is ook heel klein in Nederland, maar hier in Engeland en in Schotland ben ik wel een grote meneer.'

- Ik zie hier anders nog geen gillende meisjes aan tafel staan.

Hij lijkt het niet te horen en gaat onverstoord verder. 'Zijn verhaal was heel interessant, maar niet alles wat ik wilde weten stond erin. Ik vroeg me bijvoorbeeld af wat die Semmy dan precies verdient. Dat soort dingen wil ik wel vertellen in mijn boek: het volledige plaatje zeg maar.'

- Wat verdien je dan?

'Oh dat weet ik niet precies. Dat moet ik even navragen bij mijn agent. Ik zag dat jij correspondent bent voor de NOS en het Algemeen Dagblad hier, kom je dan ook op tv?'

- Soms.

'Ik kijk nog weleens naar het Nederlandse nieuws. Wat vind je eigenlijk van de Brexit? Ik schrok echt van de uitslag, ik vind het zo ontzettend dom. Ik snap echt niet waarom ze

daarvoor gekozen hebben.' Tim pauzeert even en kijkt om zich heen: 'Niks voor mij, Londen. Ik heb weinig op met die drukke stad. Zoveel mensen op elkaar, je kunt je auto nergens kwijt. Ik vind het heerlijk in Surrey, lekker veel ruimte. Ik heb een heel fijn huis met genoeg kamers en een tuin. Is ook lekker met Laura, mijn vrouw, en Josh, mijn zoontje van een jaar oud. Gewoon, lekker luxe, comfort. Daar hou ik van. En daarnaast: de huizen in de stad zijn onbetaalbaar, toen we hier gingen kijken schrok ik me kapot. Abnormaal. Bij jou betaalt je werkgever zeker voor je huis?'

- Nee. Ik ben freelancer. Ik woon in een veredeld studentenhuus met vier anderen. Meestal staan de pastasauspannen driehoog opgestapeld. Kost 1100 euro. Voor het eerst in het gesprek weet Tim even niet wat hij moet zeggen. Uiteindelijk mompelt hij: 'Ik snap niet hoe je dat volhoudt.'

- Waarom denk jij dat jouw leven interessant genoeg is om een boek mee te vullen?

'Het is gewoon heel interessant. Ik ben natuurlijk op jonge leeftijd naar een kostschool gegaan in Engeland, daarna doorgebroken, toen naar Edinburgh gegaan waar ik een heel belangrijke speler was.' Hij heeft dit verhaal duidelijk vaker verteld. Hij draait zijn praatje geroutineerd af. 'Toen werd ik Schots international. Ik ben de eerste Nederlandse rugbyprofessional, de eerste die meedoet op de grote toernooien.'

Daarna volgt er een heel verhaal over zijn internationale debuut tegen Fiji. Het is meer een uitgebreid wedstrijdverslag

dan een anekdote, maar hij merkt niet dat zijn publiek (ik) de aandacht een beetje verliest en praat doodleuk door. Na een paar minuten sluit hij af met: 'Dat was natuurlijk fantastisch. Echt een doorbraak.'

Tim gedraagt zich als de klassieke succesvolle topsporter. Zeker niet onaardig, maar wel wat vol van zichzelf, op het egoïstische af. Gewend dat mensen naar hem luisteren en hem bewonderen. Gewend ook om met de media te praten en altijd een paar lekkere anekdotes paraat te hebben die zo kunnen worden opgeschreven.

- Ik wil niet alleen maar heroïsche wedstrijdverhalen.

'Nee oké, dat begrijp ik. Ik wil ook graag dat het een kennis-making is met de sport rugby. Te weinig Nederlanders weten hoe mooi het is, en wat de spelregels zijn. Dat wil ik graag vertellen.'

- Ik dacht zelf meer aan een boek over jou, het grote geld, de kleedkameercultuur, de excessen op teamuitjes en de beruchte trainingskampen.

'Oké. Ja, dat is goed. Dat gaan we ook bespreken. Ik vertel je alles.'

Mentaal breken

24 september 2016 – Twickenham Station – Londen *De trein vanuit Londen naar Reading zit vol met rugbyfans die op weg zijn naar een wedstrijd van de Harlequins, de club waar Tim sinds vorig seizoen voor uitkomt. Iedereen zit rustig op de versleten bankjes van de South Western Railway-coupe's. Veel gezinnen, en veel mannen die te zien aan hun forse buiken liever naar rugby kijken dan dat ze het zelf spelen. Drie twintigers in het rood-blauwe shirt van de thuisclub praten over hun werk, naast hen zit een vader die zijn zoontje een flesje limonade geeft. Daartegenover twee bejaarde mannen met clubsjaals om die de wedstrijd voorbeschouwen in een voor de leek onbegrijpelijk rugbyjargon. Er wordt niet gezongen, niet geschreeuwd: er valt geen onvertogen woord. Na twintig minuten stapt iedereen uit en zet koers richting Twickenham Stoop, het stadion waar de Harlequins de competitiewedstrijden afwerkt. Een paar honderd meter verderop ligt Twickenham Stadium, waar de internationale wedstrijden van Engeland worden gespeeld. Een legendarisch stadion, waar 82.000 man in past. Heilige rugbygrond.*

Vanaf het station is het nog een kleine twintig minuten

wandelen naar 'The Stoop'. De stoet rugbyfans loopt dwars door een woonwijk. Iedereen blijft netjes op de stoep, de prullenbakken blijven vrij van vuurwerk en niemand pist in de keurig bijgehouden voortuintjes. Wie goed kijkt ziet er ook een paar mensen tussen lopen in de zwarte shirts van de Saracens, de tegenstander van vandaag. 'Dat is standaard bij rugby,' zegt een Harlequins-fan. 'Gezellig toch! We komen voor de wedstrijd, willen natuurlijk winnen, maar meer niet.' De sfeer is bijzonder relaxed en gemoedelijk. In niets te vergelijken met voetbalwedstrijden van Ajax in de Amsterdam Arena, waar uit- en thuisfans met hekken, beton en ME-agenten van elkaar gescheiden moeten worden.

Het gaat er al net zo ontspannen aan toe op Twickenham Stoop. Beveiliging is amper aanwezig, de tassencheck is zo vluchtig dat de suppoost het net zo goed niet had kunnen doen. Een zakmesje wordt niet opgemerkt, een opnameapparaat met het gewicht van een baksteen ook niet. Een fles water mag ook zo mee naar binnen. Gescheiden supportersvakken? Ben je gek. En ook een alcoholverbod in het stadion zou een idiote gedachte zijn, zegt iemand in de rij bij de bar. 'Rugby en alcohol horen bij elkaar.' En inderdaad: op de tribunes zit niemand zonder een pint lager, ale, cider of Guinness in de hand.

De Harlequins zijn het competitiejaar 2016-2017 niet fantastisch begonnen. Twee keer verloren, een keer gewonnen. Ook Tim draait nog niet zo lekker. De teller staat op precies nul try's, de manier van scoren waar hij als winger (vleugel-

speler) toch op wordt afgerekend. Vorige week, in de derde competitieronde, kreeg hij zelfs geen speeltijd. Slaat nergens op, vindt Tim. 'Ik vind niet vaak iemand beter dan mijzelf. Bijna nooit eigenlijk. Dat heb ik eigenlijk altijd gehad.'

Verschrikkelijk

Tim is blij dat het seizoen begonnen is, vertelde hij vorige week. Er zijn weinig spelers die zo weinig ophebben met de voorbereiding als hij. Of, om het maar gewoon nog wat duidelijker te zeggen: hij haat pre season. 'Ach man... Dat domme getrek aan die gewichten. Conditietraining, krachttraining: saai en zwaar, niks voor mij. Ik heb het sowieso niet zo op trainen, maar in pre season loop je regelmatig kotsend van het veld. Verschrikkelijk.'

Marinekamp

Hij denkt even na en zegt dan: 'In het rugby hebben ze ook de afwijking om te denken dat het goed is om regelmatig dagen door een legereenheid gedrild te worden. Ik zeg je: dat is echt mijn grootste nachtmerrie. In mijn tweede jaar bij Edinburgh begonnen we de voorbereiding met een paar dagen trainen met commando's op een basis van de Royal Commando's in Arbroath, in Schotland. In de bus moesten we onze telefoons

inleveren, toen was ik meteen chagrijnig. Tijdens het uitstappen stonden er al drie van die marinemannetje te schreeuwen: "Oké, stelletje klootzakken, jullie hebben er een enorme teringzooi van gemaakt in de bus. Met dit gebrek aan discipline kunnen we niks. Opruimen!" Een van die ventjes was jonger dan ik, en ik moest me inhouden om niet meteen al te gaan muiten. Ik heb helemaal niks met het leger.'

Bullshitregels

Binnen een paar seconden moeten ze allemaal een T-shirt en een legerbroek aan. Daarna een sprint van een kilometer of vier, naar een kleinere militaire basis. 'Ze vertelden dat ze vanuit dit soort hoofdkwartieren in de Irak-oorlog vochten. Er stonden wat tenten en wachtposten met vier muurtjes eromheen. Ik riep iedereen bij elkaar en zei: "Oké jongens, ze proberen ons hier mentaal te breken. Dus als we nu gewoon allemaal breken is het afgelopen." Lekker pragmatisch, maar helaas wilde niemand verder meedoen.'

De mariniers jagen de rugbyers een sportzaaltje in voor een rondje fysiek afbeulen. 'Het ergste is touwklimmen zonder je benen te gebruiken. Moet je voor de grap eens proberen. Er zijn ook allemaal bullshitregels: als je zweet, mag je niet aan je gezicht zitten. Dat soort dingen.'

Het moeras in

Daarna door naar buiten, joggen. Keer op keer moeten ze een modderig moeras door. Elke keer als ze bijna zijn opgedroogd moeten ze nog een keer. Terug bij de basis gaan ze allemaal naakt hun slaapzak in, dat is een legertrucje, zo word je het snelst warm. 'Een van de marinegasten vertelt dat we onderdeel zijn van een oefening van een andere legereenheid, die volgende week naar Irak vertrekt. Zij moeten onze basis be-sluipen, maar zonder dat wij ze zien. In de groep gaat er een verhaal dat er hier vorige week een ander rugbyteam was, van wie ze een jongen hadden ontvoerd zonder dat zijn team het had gemerkt. Ze hadden hem met een zak over zijn hoofd en tie-wraps om zijn voeten en enkels in een bus gegooid. Wij scheten na dat verhaal vol in onze broek.'

Patrouillelopen

'We worden verdeeld in groepjes en moeten beurtelings op patrouille om de boel in de gaten te houden. Elke keer dat ik bijna in slaap val word ik wakker geschreeuwd: "Patrouille! Nu!" Natte kleren weer aan, moeras weer in. Het is stikdonker en niemand wil achteraanlopen. We vinden het allemaal hartstikke eng. Een van mijn teamgenoten riep dat-ie iemand zag in de bosjes. We schrikken ons kapot, ik ren harder dan ik ooit heb gedaan. Terug naar de basis. Weer even liggen, weer

op patrouille. Dat gaat de hele nacht door. We slapen niet en de volgende ochtend is het weer tijd voor commandotrainingen.'

Rocky soundtrack

De duinen op rennen, legertrucks duwen. Na een dag heeft Tim het al helemaal geschoten. 'Tegen de fysio hang ik een overdreven verhaal op over een pijnlijke knie. Gelukkig vindt hij het verstandig dat ik ermee ophoud, maar de rest moest gewoon door met leger- en rugbytrainingen. De tweede avond lagen we op wat matjes in de sportzaal. "Ga maar wat slapen, zware dag morgen," zeggen ze. Middenin de nacht ging er keiharde muziek aan, door een megafoon: de soundtrack van Rocky. Iedereen is totaal de weg kwijt van het slaapte kort en rent in paniek door elkaar heen, sommigen renden vol tegen een muur aan. We moeten binnen een kwartier allemaal gedoucht hebben en buiten staan in onze trainingskleren. Er waren zes douches voor veertig man: onmogelijke opdracht natuurlijk. Een paar jongens redden het niet, en die moeten toch nog douchen terwijl wij in push-up-positie moeten blijven staan. Geen pretje, iedereen zit te schelden. De legerleider schreeuwt vervolgens: "Oké, teringlijers, opnieuw: allemaal douchen binnen vijftien minuten en terugkomen in je clubtenue!" Ze proberen je gek te draaien. Ze vinden het goed voor de teambuilding, ze denken dat je er mentaal harder van wordt. Ik geloof er niet in, heb een ontzettende hekel aan dit soort shit.'

1995-2004: De vroege jaren 1

Exit korfbal

Tim is acht als hij voor het eerst op het rugbyveld staat. Bij RC Hilversum, de club van zijn vader, veelvoudig international Marc Visser. Tim's sportcarrière begon echter al eerder, met een kortstondig experiment op het korfbalveld. 'We woonden in Zeewolde en mijn moeder korfbalde daar in het eerste. Ik groeide op langs de lijn bij mijn vader en moeder, elke week gingen we met mijn vader mee naar de rugbyclub in Hilversum, en met mijn moeder mee naar korfbal. Er was gewoon altijd ruimte voor sport bij ons thuis. Toen ik oud genoeg was om ook op een club te gaan, leek het mijn ouders wel handig als ik ook in het dorp op korfbal ging, kon ik lekker zelf naar de training.' Tim heeft aanleg, al is hij wel wat ruwer dan de gemiddelde pupil. Hij gaat de duels hard in, schuwt de fysieke confrontatie niet. 'Terwijl korfbal een sport is waarbij dat eigenlijk niet de bedoeling is. Ergens in mijn achterhoofd zat er al een plan: ooit wil ik rugbyen, net als mijn vader. Ik vond rugby cool. Je mocht tackelen en niemand op school deed het, dus het was bijzonder.'

Als Tim's drie jaar jongere broertje Sep zich even later ook

op de club meldt, betekent dat het einde van de korfbalcarrière van de jongetjes Visser. 'Sep is nog erger dan ik. Hij deelde af en toe een tik uit, niet echt hoe het hoort in die sport. Toen een meisje hem een keer aftroefde en de bal ving, trok hij haar aan haar paardenstaart naar de grond. Dat was onze laatste keer op het korfbalveld.'

Huilen na een tackle

Hij kan zich zijn eerste training nog goed herinneren. Omdat er maar weinig kinderen aan rugby deden, was het verschil in leeftijd groot. Tim deed mee in een groep van kinderen tussen de 8 en 12 jaar en is daarom een van de jongsten. 'Op een gegeven moment kreeg een van de beste spelers, Casper Boelens, de bal. Ik wist: ik moet hem tegenhouden. Hij was twee jaar ouder en in mijn herinnering ook twee keer groter dan ik. Hij zet een sprint in, ik kom van de zijkant en probeer hem te tackelen. Het mislukt volledig, hij loopt me finaal ondersteboven. De klap doet enorm veel pijn. Dat gaat een paar trainingen zo door, elke keer kom ik bont en blauw thuis. Het was niet zoals ik het me had voorgesteld.'

Een paar maanden later wordt de groep in tweeën gedeeld en komt Tim terecht in de categorie 8 tot 10 jaar. 'Ineens gaat alles makkelijk. Ik werd neergezet op het middenveld, op de centre-positie. Daar blink ik uit: ik heb talent, pik snel dingen op en word snel sterker. Het duurde niet lang tot het gat

met de jongetjes van mijn eigen leeftijd te groot werd. Ik was te goed voor mijn eigen leeftijdsklasse en ging een categorie hoger spelen. Om aan het niveau en het fysieke spel te wennen, zetten ze me op een minder fysieke, maar niet minder belangrijke, positie op het veld: scrum half. In het begin was mijn taak simpel: de bal veroveren en heel snel weer doorpassen. Weinig fouten maken, en me niet te veel met het spel bemoeien. Het ging er keihard aan toe, ook op de training.'

Een van de jongens tegen wie hij het zwaar had op de training is JayJay Boske, nu RTL-presentator en nog steeds een van Tim's beste vrienden. 'Hij was een van de oudste jongetjes: hartstikke sterk, snel en groot. JayJay zat eerst op American football en dat merkte je wel, hij klapte er keihard in. Hij was echt verschrikkelijk, deed mensen veel pijn op het veld. Hij liep iedereen omver, tackelde heel hard. Op deze leeftijd huilden we nog als we hard werden getackeld, dus er werd een hoop gehuild. Er deden soms ook nog meisjes mee. Een deel van het team was dan meestal iets voorzichtiger in directe duels, maar JayJay niet. Hij tackelde een meisje een keer zo hard dat ze bijna moest overgeven en niet stopte met janken. Haar vader stond ook langs de kant, die schrok zich kapot. Echt naar. Maar als ik zelf een harde beuk kreeg dan jankte ik ook. Om daarna helemaal agressief en boos op te staan. Meestal scoorde ik dan wel meteen, uit kwaadheid.'

Nederlands jeugdteam

Tim viel op bij de scouts. Op zijn dertiende kreeg hij een uitnodiging voor een trainingskamp met het Nederlands jeugdteam Onder 17 jaar. 'We gingen op trainingskamp met drie landen: Nederland, België en Luxemburg. We logeerden in een of ander kil gebouw in Visé, net over de Belgische grens. Ongezellig, allemaal kamertjes aan een lange gang. Ik vond het helemaal niks: het leek wel een kostschool.'

'Elke dag moesten we ons om 06.00 melden om de dag te beginnen met een halfuur hardlopen. Ik kom elke keer te laat, trek dat vroege opstaan heel slecht. Het regende aan een stuk door, het veld was een grote modderpoel. We deden alle trainingen in slecht weer, echt behoorlijk afzien. Op dag twee wordt mijn mobiele telefoon uit mijn kamer gejat, waarschijnlijk door iemand van een ander team.'

Debuut van tien seconden

'Ook qua rugby lukte het niet, eigenlijk was ik veel te jong, merkte ik op de training. Ik kon het niveau fysiek niet aan en had geen schijn van kans op een plek in het wedstrijdteam. Op de laatste dag mocht ik twee minuten invallen tegen België. Helemaal enthousiast kom ik het veld op. Iemand naast me pakt de bal, en in plaats van hem aan mij te geven, laat-ie hem vallen. Dood spelmoment is einde wedstrijd. De scheids fluit

af en dat was dan mijn debuut voor Nederland. Ik had denk ik tien seconden gespeeld ofzo. Ik was hartstikke kwaad, wat een schandalige actie.'

- Waarom? Je was dertien.

'Toch vond ik dat ik in de basis had moeten staan, of in elk geval langer had moeten spelen. Iedereen lachte me uit, met mijn tien seconden speeltijd. Ook al was ik dertien, ik nam geen genoegen met zo'n rol. In dat team moest ik ook wel mijn mannetje staan, want anders word je fysiek en verbaal overlopen.'

Op je voorvoeten staan

De jongens van Hilversum steken ver boven iedereen uit in de competitie. De helft van het team speelt ook in de nationale jeugdselecties. Een trainer heeft daar grote invloed op. 'Meneer Hans-Peter van Heusden, echt een mooi figuur. Meneer H-P droeg altijd hetzelfde oude gerafelde petje en een oliejas. Elke training kwam hij aanrijden in zo'n oude Mercedes. Uit zijn kofferbak klom dan een stinkende vieze ouwe hond. Dat beest liep gewoon het veld over, soms scheet-ie er zelfs op. Mocht allemaal van meneer Van Heusden.'

'Die vent wist bizar veel over rugby. Hij had allemaal theorieën uit Engeland over hoe we moesten trainen en spelen. Veel van die ideeën kom ik nu nog steeds tegen in het professionele rugby. Zo moesten we tijdens de training altijd op

onze voorvoeten staan, altijd actief, altijd klaar om te draaien en te rennen. Als je aan het aanvallen of verdedigen bent en je staat op je hielen, ben je een standbeeld, totaal niet beweeglijk. Op dat moment hadden we geen idee, vonden we het gezeur, maar later kwam ik erachter hoe belangrijk dat is. Hij leerde ons topsportprincipes: al op jonge leeftijd deden we een *cool down* na de training. Voordat hij bij ons kwam liepen we altijd gewoon rechtstreeks na het fluitsignaal de douche in. Van Heusden had er lol in om met jeugd te werken en wij hadden een goeie groep: in de vier jaar onder hem verloren we misschien twee wedstrijden. Voor de rest wonnen we altijd alles met overmacht in de Nederlandse competitie.'